

Styret vævsregeneration og implantatbehandling

Bjarne Roed-Petersen refererer i *Tandlægebladet* nr. 16 2000 fra et møde i Malmø. En enkelt sætning får mig til at spærre øjnene op på egne vegne, men også på vegne af alle andre der udfører implantatbehandling.

Der står: »Tomas Albrektsson (og andre foredragsholdere) fulgte op på dette og konkluderede at GTR ved implantater er på vej ud«.

Denne konklusion må jeg venligst bede om at få uddybet. Jeg har i de sidste 10 år set stribevis af artikler der viser billeder af knogle der er skabt ved regeneration med tilhørende histologi fra anerkendte udenlandske implantattidsskrifter.

I Buser, Dahlin og Schenks fremragende værk »Guided bone regeneration in implant dentistry« fra 1994 står der i forordet: »The concept of GTR has revolutionized implant treatment planning« efterfulgt af smuk histologi og referencer.

I referatet fra 3. Europæiske Parodontologiworkshops session om *implant dentistry* afholdt i 1999 står der som indledning til Hammerles kapitel »GBR is an accepted method successfully employed in dental practices to increase the volume of the host bone at sites chosen for implant placement« afsluttende med ni sider!! litteraturreferencer.

Derfor beder jeg Bjarne Roed-Petersen om at uddybe hvad det er for erfaringer vore svenske kolleger har gjort der får dem til at bakke ud fra et koncept der har revolutioneret implantatmulighederne (gik jeg og troede).

Jess Graabæk

Svar

Kære kollega,

Tak for din positive interesse for mit referat fra mødet om »Implantatprotektik på 2000-talet« i Malmø.

Som titlen udsiger var det hensigten med mødet at belyse hvor vi står nu, og hvad vej udviklingen vil gå inden for området.

Den fulde titel på professor Tomas Albrektssons foredrag var: »Experimentella och kliniska synpunkter på implantat insatt i ben av dålig kvalitet och kvantitet« – altså intet om parodontologi. Albrektsson gennemgik en række forskellige faktorer, fx implantatoverfladens struktur, implantatets form mv. Hans indfaldsvinkel var: hvad ved vi som er videnskabeligt efterprøvet? Med det som kriterium konkluderede han om membraner at der ikke foreligger dokumentation for en positiv effekt af at anvende membraner i forbindelse med at indsætte implantater i knogle af dårlig kvalitet og kvantitet, men at der er nogen evidens for at der dannes implantatmæssigt set dårlig knogle. Han anførte som sin vurdering af udviklingen at brugen af membraner er på vej ud.

Jeg synes at du sætter fokus på en meget væsentlig problemstilling, som det måske kunne være relevant for *Tandlægebladet* at søge at belyse mere dybtgående ved at forelægge dine spørgsmål for dem der har arbejdet videnskabeligt med effekten af membraner til implantologi, eller som har analyseret litteraturen i form af en metaanalyse.

Bjarne Roed-Petersen

BOGANMELDELSER

Solid japansk billedbog i dental traumatologi

Tsukiboshi M. *Treatment planning for traumatized teeth*. Chicago: Quintessence; 2000. 120 sider, ill. ISBN 0-86715-374-1. Pris: GBP 48,- (indb.).

Denne bog er dedikeret til »den moderne dentale traumatologs far«, J.O. Andreasen, og bogens opbygning er da også en tro kopi af en tidligere dansk udgivelse. Bogen starter med en kort gennemgang af tanden og støttevævets anatomi. Dernæst følger i ti kapitler en systematisk gennemgang af de forskellige traumetyper i det permanente og primære tandsæt. Behandling af hver enkelt traumetype, opfølgning og eventuelle komplikationer er beskrevet i tekst, billeder og ikke mindst i fremragende tegninger. Det hele præsenteres systematisk og overskueligt. De beskrevne behandlinger af-

viger ikke fra allerede kendte procedurer, en undtagelse er dog et eksempel på reimplantation af primære tænder. Denne behandling anbefales ikke, men kan efter forfatterens mening overvejes under specielle omstændigheder. Vejledning i at bevare tænder er et af målene med denne bog, og det kommer tydeligt frem i kapitlet om krone-rod-frakturer. De viste behandlinger er velkendte, men de biologiske processer og kliniske detaljer er så godt beskrevet at alle kan følge med. Prognosen for disse behandlinger omtales ikke, og det er et savn i bogen at der ikke er anført nogen form for prognosevurdering.

Bortset fra ovennævnte mangel og en lidt uvant tandnomenkatur er der kun positivt at sige om denne bog, som kan anbefales til alle tandlæger og tandlægestuderende.

Jette Daugaard-Jensen